

عنوان فرایند: اجرای پروتکل های آموزش به بیمار در جهت استانداردهای اعتبار بخشی در بیمارستان

واسعی سبزوار

صاحبان فرایند / مجریان: احسان کاشانی^۱، فروغ وحیدی^۲، مهدی گل افروز^۳، هاجر صادقی^۴

۱- کارشناس پرستاری، سوپر وایزر آموزشی بیمارستان واسعی

۲- کارشناس پرستاری، مترون بیمارستان واسعی

۳- عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

***محل اجرای فرایند:**

بیمارستان محمد واسعی سبزوار

***نام دانشگاه:** دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

***گروه هدف:**

بخش های بیمارستان واسعی، بیماران

***گروه فرایندی :**

آموزش

***مدت اجرای فرایند :**

نیمسال اول تحصیلی ۹۲-۹۱

سطح اثرگذاری: در حال حاضر در بخش های بیمارستان واسعی اجرا می گردد. قابلیت تعمیم پذیری دارد.

مقدمه:

انسان در طی حیات خود بطور دائم در حرکت و تغییر بین سلامت و بیماریست. بازگشت سلامتی به افراد جامعه به آگاهی و همکاری خود آنان بیش از هر عامل دیگر بستگی دارد. آموزش جز حقوق اساسی بیماران و وظایف شناخته شده پرستاران و از معیارهای اعتباربخشی سازمان های ارائه دهنده خدمات بهداشتی است.

عقیده بر این است که بیماران جهت شناخت و درک موقعیت بهداشتی خود تصمیم گیری در مورد مراقبت های بهداشتی و تغییر رفتار بهداشتی نیازمند کمک و آموزش می باشند. آموزش به بیمار باعث افزایش رضایت مددجو، بهبود کیفیت زندگی و آموزش می باشند.

اطمینان از تداوم مراقبت، تسکین اضطراب بیمار، کاهش بروز عوارض بیماری، افزایش شرکت در برنامه های مراقبتی بهداشتی و کسب استقلال موجود در انجام فعالیت های روزمره زندگی از جمله پیامدهای مثبت آموزش به بیمار است.

با توجه به فرصت و طول ارتباط پرستار با بیمار این مسئولیت بیشتر متوجه پرستاران است تا بیماران را به انجام رفتارهای بهداشتی و سالم هدایت کنند.

با توجه به اینکه آموزش به بیمار شامل دادن مهمترین اطلاعات، دانش و مهارتی است که به وسیله ی پرستار با هدف تغییر در رفتار و نگرش بیمار داده می شود، نیازمند یک چهارچوب مدون برای ثبت و نمره دهی به پیامدهای این روش ارزشمند هستیم.

بدین جهت فرآیند حاضر با هدف اجرای پروتکل های آموزش به بیمار متناسب با نیاز بیماران در جهت استانداردهای اعتبار بخشی در بیمارستان واسعی سبزوار اجرا گردید.

هدف کلی :

ارتقاء سطح آگاهی بیماران در مورد خودمراقبتی بیماران حاد و مزمن و مراقبت پس از ترخیص.
هدف اختصاصی:

- ۱- پاسخ به سوالات بیماران در مورد مشکلات و نگرانی هایشان
 - ۲- کاهش دفعات بستری مجدد به علت ناآگاهی
 - ۳- تشویق به رعایت رژیم های غذایی و دارویی
 - ۴- انگیزه و اعتماد بیمار به مراقبت و تاثیر گذاری نقش آموزشی پرستار
 - ۵- فعال شدن پرستاران و تقویت ارتباط بیمار و پرستار
 - ۴- کاهش اعتراضات دانشجویان نسبت به روشهای ارزشیابی مربیان در آموزش بالینی
- مقدمه و بیان مسئله:

روش اجرا:

فرآیند حاضر به منظور ارتقاء سطح آگاهی بیماران در مورد خودمراقبتی بیماران حاد و مزمن و مراقبت پس از ترخیص بیماران بستری در بیمارستان واسعی انجام گردید.

طراحی و اجرای این فرایند دارای مراحل زیر بوده است :

- ۱- هماهنگی با مدیر و ریاست بیمارستان واسعی و مسئولین دانشگاه در مورد اجرای این فرآیند.
- ۲- طراحی فرم آموزش به بیمار توسط مترون و سوپروایزر
- ۳- تایید فرم توسط ریاست بیمارستان
- ۴- هماهنگی با مسئولین بخشها
- ۵- اضافه شدن فرم به پرونده بیمار و اجرای آن در بخش های بالینی
- ۶ کنترل و پیگیری توسط سوپروایزر بالینی شیفت های مختلف و چک پرونده ها
- ۷- ارزشیابی و ارائه بازخورد بیماران از آموزش دریافتی.

نتایج و پیامدهای فرایند:

نتایج حاصل از این فرآیند نشان داد اجرای آموزش به بیمار در راستای طرح حاکمیت بالینی و استانداردهای اعتبار بخشی بیمارستان نقش قابل ملاحظه ای داشت. به صورت تصادفی از هر بخش بستری ۱۰ پرونده از بیماران که آموزش دیده بودند با بیمار مورد نظر بررسی شد. بازخورد آموزشی بیماران در سطح مناسبی بود.

بخش قلب: آموزش قبل و بعد از آنژیوگرافی: بالاترین میزان رضایت را کسب نمود.

بخش اورژانس: آموزش ترخیص بالاترین نمره را کسب کرد.

بخش داخلی: آموزش بخور و تغییر پوزیشن، اکسیژن درمانی و گزارش علائم عفونت بیشترین نمره را کسب نمود.

بخش اعصاب: آموزش تغییر پوزیشن و دهانشویه و مراقبت از دهان توسط خانواده بیمار بیشترین نمره را کسب نمود.

بخش همودیالیز: رعایت اضافه وزن بین دو جلسه دیالیز بیشترین نمره را کسب نمود.

ارزشیابی در مورد دفعات آموزش به بیمار توسط پرستاران در بخشهای مختلف و ثبت در پرونده به ترتیب بالاترین فراوانی را در بخشهای قلب، اعصاب، داخلی، اورژانس و همودیالیز داشته است.

بیماران به دلیل اینکه کانون توجه قرار می گیرند و به سوالاتشان پاسخ داده می شود در مصاحبه های انجام شده اعلام رضایت داشتند.

انطباق با سیاست های بالادستی:

مراقبت به عنوان رکن اصلی پرستاری پاسخگو مطرح می باشد و در صورتی که با آگاهی مردم و تعامل با آنها در روند درمانشان توأم گردد ارزش دوچندان دارد. یکی از سیاستهای وزارت بهداشت و درمان آگاه سازی افراد خصوصاً بیماران مزمن و ارتقاء سلامت عمومی است. بدین جهت اجرای فرآیند هایی از این دست مستقیماً باعث ایجاد سودمندی برای بیماران و خانواده های آنهاست.

نقد فرآیند:

با توجه به اینکه ارائه آموزش به بیمار و ثبت آن وقت گیر و نیازمند زیرساختهای لازم است، بنابراین در ابتدا با مقاومت پرسنل روبروست اما با عنایت به اثر بخشی آن و حمایت از اجرای فرآیند مذکور توسط مدیران با کیفیت بالاتری اجرا می گردد.

چالش ها:

مهمترین چالش کمبود زمان برای ارزشیابی اثرگذاری آموزش ها و تغییر در رفتار سلامتی افراد است. البته به صورت تصادفی توسط مترون و سوپروایزر آموزشی و بالینی کنترل می گردد، اما پیشنهاد می گردد مسئولین بخش ها و رابطین آموزشی دقت بیشتری مبذول دارند.

فهرست تاییدیه های مربوط به فرآیند:

فرم آموزش به بیمار جهت الصاق در پرونده و نامه ابلاغ به بخش ها و چک لیستهای ارزیابی اثربخشی از مستندات می باشد.

استمرار اجرای فرآیند در برنامه جاری آموزشی:

این فرآیند در حال اجراست .